

Kalkulator dla Elektroników I Informatyków

Autor: Jakub Stelmach

Akademia Górniczo-Hutnicza

Spis treści

Lista oznaczeń.....	3
1 Wstęp	4
2. Funkcjonalność.....	4
3. Analiza problemu.....	5
Przeliczanie Systemów Liczbowych:	5
Podstawowe Funkcje Matematyczne:.....	5
Intuicyjny Interfejs Użytkownika:	5
Zabezpieczenia i Komunikaty Błędów:	5
4 Projekt Techniczny.....	6
4.1 Zabezpieczenia	11
4.2 Problemy projektowe	11
5 Opis realizacji.....	12
6 Testy jednostkowe.....	13
7 Podręcznik użytkownika	14
8 Bibliografia.....	18

Lista oznaczeń

1. HEX – system heksadecymalny
2. BIN – system dwójkowy
3. OCT – system ósemkowy
4. DEC – system dziesiętny
5. NaN – Not a Number – dana wartość nie jest liczbą

1 Wstęp

Niniejszy raport stanowi dokumentację procesu tworzenia prostego, lecz funkcjonalnego kalkulatora, mającego na celu ułatwienie codziennych obliczeń dla elektroników oraz informatyków. Projekt nie tylko stawia sobie za zadanie dostarczenie przyjaznego narzędzia, ale również zdobywanie wiedzy praktycznej z zakresu projektowania aplikacji w języku C++, wykorzystując przy tym kluczowe narzędzia takie jak CMake, Google Test (gtest) oraz środowisko Visual Studio.

Podstawowe założenia projektu:

- Przygotowanie dokumentacji projektowej
- Opracowanie projektu kalkulatora w środowisku MFC Visual Studio, wykorzystanie narzędzi cmake oraz gTest

2. Funkcjonalność

Kalkulator, stworzony z myślą o elektronikach, umożliwia szybkie przeliczanie pomiędzy systemami liczbowymi, takimi jak dziesiętny, ósemkowy, szesnastkowy i binarny. Posiada również podstawowe funkcje matematyczne, takie jak dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie, co ułatwia codzienne obliczenia w pracy elektronika. Zoptymalizowany interfejs użytkownika pozwala na łatwe przełączanie między funkcjami, co przekłada się na efektywność korzystania z narzędzia.

Aby zabezpieczyć użytkownika i poprawić interakcję z kalkulatorem, dodano różne zabezpieczenia. Wprowadzanie danych z klawiatury ekranowej ułatwia uniknięcie błędów związanych z wprowadzaniem danych. Komunikaty błędów informują o niemożliwości dzielenia przez 0, a wynik takiej operacji oznaczony jest jako "NaN" (not a number). Dodatkowo, przy przekształcaniu danych między systemami liczbowymi konieczne jest dodanie odpowiednich przedrostków, takich jak "0x" dla systemu szesnastkowego, "0o" dla systemu ósemkowego oraz "0b" dla systemu dwójkowego.

Projekt, mimo swej prostoty, skupia się na dostarczeniu efektywnego narzędzia, które spełni potrzeby elektroników czy informatyków w codziennej pracy, jednocześnie umożliwiając zdobycie przydatnych umiejętności programistycznych.

3. Analiza problemu

Przeliczanie Systemów Liczbowych:

- Kalkulator umożliwia szybkie przeliczanie między systemami liczbowymi: dziesiętnym, ósemkowym, szesnastkowym i binarnym.
- Efektywne narzędzie dla elektroników operujących na różnych systemach liczbowych.

Podstawowe Funkcje Matematyczne:

- Oferuje podstawowe operacje matematyczne: dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie.
- Wsparcie dla szybkich obliczeń, istotnych w projektowaniu układów elektronicznych.

Intuicyjny Interfejs Użytkownika:

- Zoptymalizowany interfejs ułatwia szybkie przełączanie między funkcjami.
- Zwiększa efektywność użytkowania, zwłaszcza w dynamicznym środowisku projektowania.

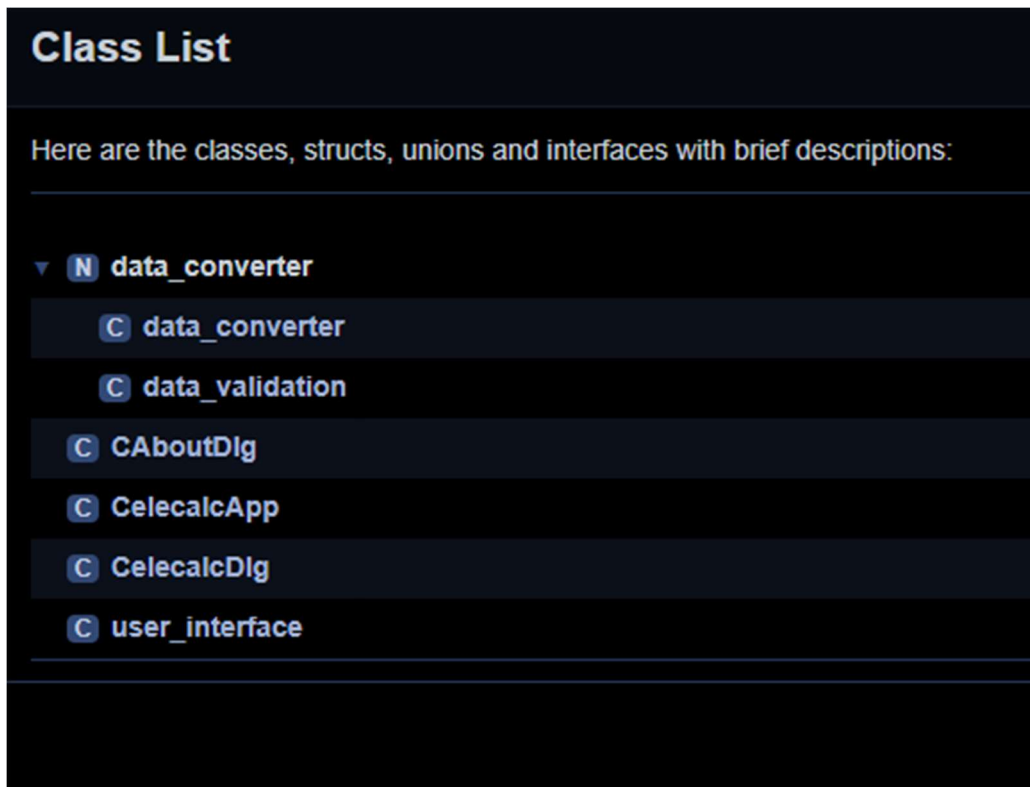
Zabezpieczenia i Komunikaty Błędów:

- Wprowadzanie danych z klawiatury ekranowej eliminuje błędy związane z wprowadzaniem danych.
- Komunikaty błędów, zwłaszcza przy dzieleniu przez zero (NaN), informują użytkownika o problemach.
- Przekształcanie danych z przedrostkami (0x, 0o, 0b) zabezpiecza przed niepoprawnymi wynikami przy zmianie systemów liczbowych.

4 Projekt Techniczny

Dane zostały przygotowane za pomocą narzędzia Doxygen

Hierarchia klas

Class List

Here are the classes, structs, unions and interfaces with brief descriptions:

- ▼ **N** data_converter
  - C** data_converter
  - C** data_validation
- C** CAboutDlg
- C** CelecalcApp
- C** CelecalcDlg
- C** user_interface

Klasy stworzone na potrzeby kalkulatora

data_converter > data_converter >

data_converter::data_converter Class Reference

Public Member Functions

void	number_systems_converter	(string data, string data_type)
string	BIN_handler	()
string	DEC_handler	()
string	OCT_handler	()
string	HEX_handler	()

Private Attributes

string	DEC
string	BIN
string	OCT
string	HEX

The documentation for this class was generated from the following files:

- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/data_converter.h
- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/data_converter.cpp

data_converter::data_validation Class Reference

Public Member Functions

bool	validate_data	(string data)
------	----------------------	---------------

Public Attributes

data_converter	converter
----------------	------------------

Private Attributes

string	saved_data
const string	valid_BIN
const string	valid_OCT
const string	valid_DEC
const string	valid_HEX

Friends

class	converter
-------	------------------

The documentation for this class was generated from the following files:

- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/data_converter.h
- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/data_converter.cpp

user_interface Class Reference

Public Member Functions

void	set_output (string data)
string	get_output ()
string	get_history ()
void	clear ()
void	clear_last ()
void	simple_calculator (string data)

Private Attributes

string	history
string	output
string	expression
string	previous_sign
string	actual_number
double	memory
bool	is_dot_added
bool	is_NaN
bool	is_negative

The documentation for this class was generated from the following files:

- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/ele_calcDlg.h
- F:/Pliki/Studia/cyganek/projekt github/Calculator_for_electronics/ele_calcDlg.cpp

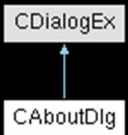

Klasy automatycznie generowane poprzez środowisko Visual Studio

Protected Member Functions | List of all members

CAboutDlg Class Reference

Inheritance diagram for CAboutDlg:


```

classDiagram
    CDialogEx <|-- CAboutDlg
  
```

Protected Member Functions

virtual void DoDataExchange (CDataExchange *pDX)

Public Member Functions | List of all members

CelecalcApp Class Reference

Inheritance diagram for CelecalcApp:


```

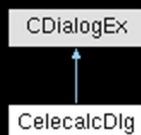
classDiagram
    CWinApp <|-- CelecalcApp
  
```

Public Member Functions

virtual BOOL InitInstance ()

CelecalcDlg Class Reference

Inheritance diagram for CelecalcDlg:

Public Member Functions

	CelecalcDlg (CWnd *pParent=nullptr)
afx_msg void	OnBnClickedButton1 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton2 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton3 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton4 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton5 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton6 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton7 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton8 ()
afx_msg void	OnBnClickedButton9 ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonDot ()
afx_msg void	OnBnClickedButton0 ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonEquals ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonBin ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonOct ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonDec ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonHex ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonMultiply ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonDivide ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonAdd ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonSubtract ()
afx_msg void	OnEnChangeInputExpressions ()
afx_msg void	OnEnChangeInputHistory ()
afx_msg void	OnEnChangeOutput ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonClear ()
afx_msg void	OnBnClickedButtonClearLast ()
void	on_init_settings ()

Public Attributes

CFont	button_font
CFont	text_font
CFont	system_exchange_font
CButton	button_2
CButton	button_1
CButton	button_3
CButton	button_4
CButton	button_5
CButton	button_6
CButton	button_7
CButton	button_8
CButton	button_9
CButton	button_dot
CButton	button_0
CButton	button_equals
CButton	button_bin
CButton	button_oct
CButton	button_dec
CButton	button_hex
CButton	button_multiply
CButton	button_divide
CButton	button_add
CButton	button_subtract
CEdit	c_expressions
CEdit	c_history
CEdit	c_output
CString	c_output_text
CString	c_history_text
CString	c_expressions_text
data_converter::data_validation	converter
user_interface	user_interface
CButton	button_eval_exp
CButton	button_clear
CButton	button_clear_last

Protected Member Functions

virtual void	DoDataExchange (CDataExchange *pDX)
virtual BOOL	OnInitDialog ()
afx_msg void	OnSysCommand (UINT nID, LPARAM lParam)
afx_msg void	OnPaint ()
afx_msg HCURSOR	OnQueryDragIcon ()

Protected Attributes

HICON	m_hIcon
-------	----------------

4.1 Zabezpieczenia

Aby skutecznie zabezpieczyć aplikację przed potencjalnymi problemami, w wielu kluczowych miejscach zastosowano dyrektywy języka, takie jak try-catch. Dzięki temu mechanizmowi obsługi błędów możliwe jest łatwe i kontrolowane reagowanie na sytuacje wyjątkowe, zapobiegając awariom aplikacji.

Mechanizm try-catch został szczególnie wykorzystany przy operacjach matematycznych oraz konwersji między systemami liczbowymi, co umożliwia unikanie krytycznych błędów i zapewnia stabilność działania programu.

Większość potencjalnych błędów jest niwelowana poprzez analizę danych wprowadzanych przez użytkownika i ograniczenie ilości możliwych operacji, co dodatkowo zwiększa bezpieczeństwo korzystania z kalkulatora.

Wiele zabezpieczeń zostało wprowadzonych na etapie debugowania aplikacji, eliminując potencjalne problemy już na wstępnym etapie rozwoju

4.2 Problemy projektowe

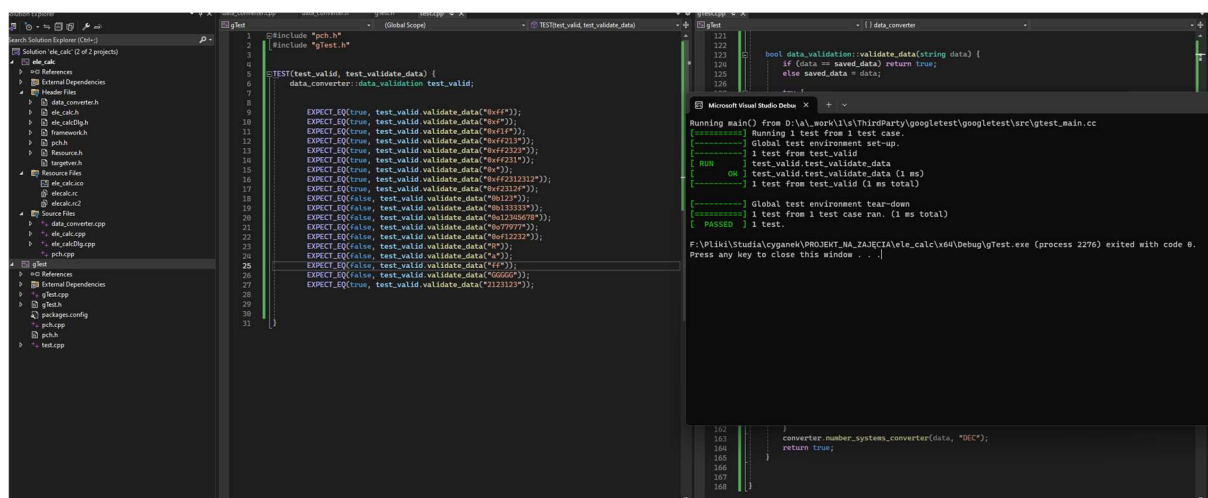
Podstawowym problemem był sposób przechowywania danych, w opisywanym tutaj kalkulatorze dane przechowywane są w postaci ciągów znaków co ułatwiło ich konwersję oraz walidację na etapie projektowania – dane przechowywane w postaci ciągu znaków mają też jedną dużą zaletę, przy dobrej implementacji nie występuje w nich problem ograniczonej dokładności jak w przypadku innych typów – a przy konwersji na systemy możliwe jest łatwe dodanie przedrostka oznaczającego zadany typ liczbowy

Jednym z dodatkowych problemów była optymalizacja środowiska - bardzo możliwe że środowisko na którym była projektowana aplikacja było po prostu uszkodzone – ale powodowało to wielorakie problemy poczynając od ciągle znikających plików z bibliotek, zanik skrótów klawiszowych, tworzenie procesów zombie blokujących dostęp do plików – z tego względu bardzo problematyczna była implementacja testów gcode, więc większość testów przeprowadzałem ręcznie w trakcie pracy nad programem.

5 Opis realizacji

1. **Środowisko programistyczne:** Wykorzystano Visual Studio 2022 do tworzenia, debugowania i optymalizacji kodu.
2. **System budowania:** Do konfiguracji projektu i zarządzania procesem budowy użyto CMake w wersji 3.28, co zapewniło niezależność od platformy i kompilatora.
3. **Testowanie jednostkowe:** Implementacja testów jednostkowych została zrealizowana przy użyciu frameworka Google Test, pomimo pewnych trudności.
4. **Dokumentacja kodu:** Doxygen posłużył do automatycznego generowania czytelnej dokumentacji kodu źródłowego, w tym diagramów klas.
5. **Środowisko aplikacji okienkowych:** Projekt oparto na środowisku MFC, umożliwiając szybkie tworzenie aplikacji okienkowych w systemie Windows.
6. **Podsumowanie:** Zastosowanie tych narzędzi umożliwiło efektywną realizację projektu, zapewniając jednocześnie czytelność kodu, poprawność implementacji i klarowną dokumentację, w trakcie projektowania pliki były zachowane na maszynie lokalnej.

6 Testy jednostkowe

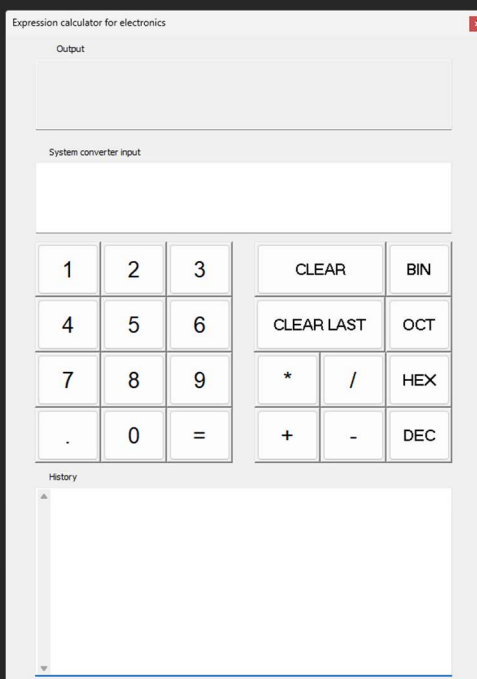
Testy przeprowadzone w zewnętrznym projekcie ze względu na problemy z implementacją gtest w MFC, funkcje natomiast są te same skopiowane do projektu gTest i przetestowane pod względem poprawności walidacji danych wejściowych do przetwarzania na inne systemy liczbowe

7 Podręcznik użytkownika

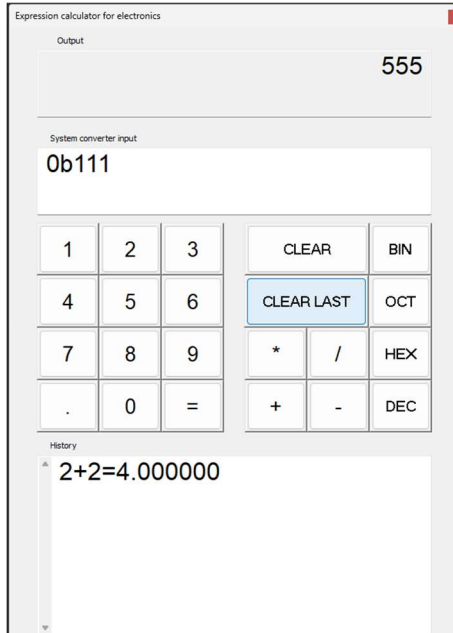
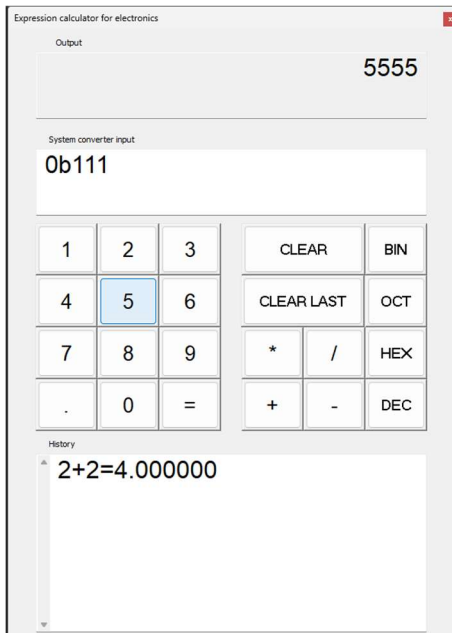
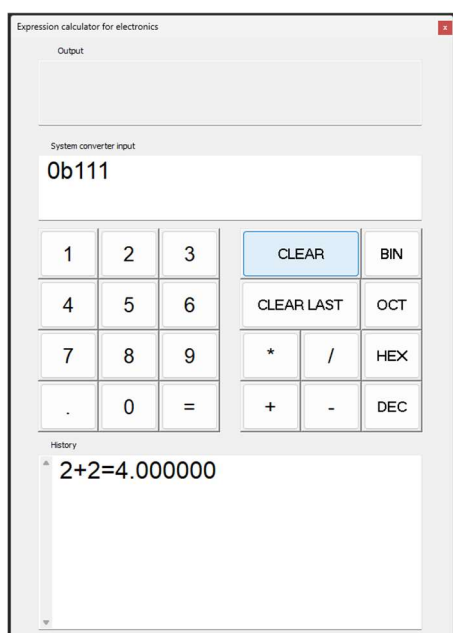
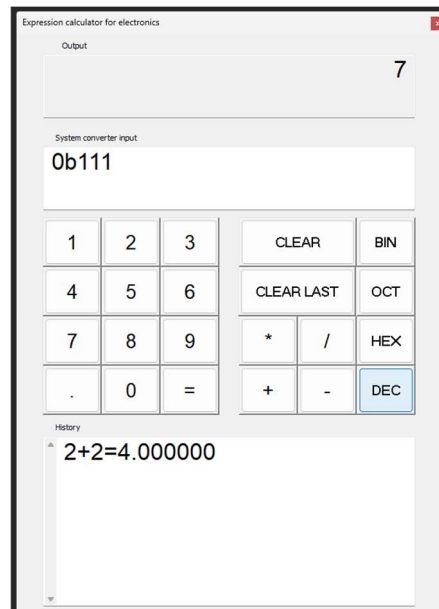
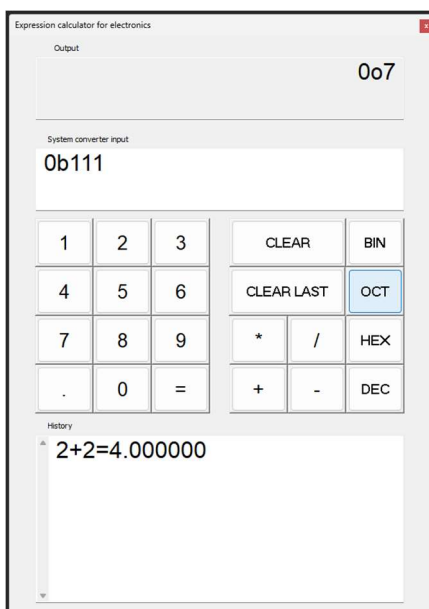
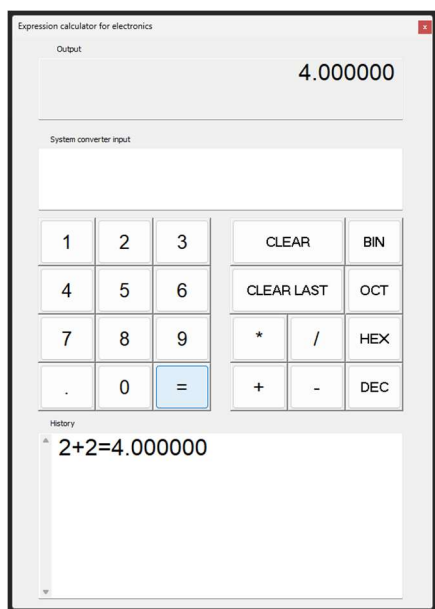
Panel kalkulatora składa się z:

1. Klawiatury numerycznej
2. Przycisków odpowiadających za usuwanie całego ekranu, oraz ostatniego znaku
3. Przycisków odpowiadających za konwersje na inne systemy liczbowe danych wprowadzonych w polu „system converter input”
4. Pola „output” na którym wyświetlane są wyniki i bieżące operacje
5. Pola „history” zawierającego uprzednio wprowadzane wyrażenia
6. Przycisku „zamknij” w prawym górnym rogu zamykającego aplikację

Przy obliczeniach matematycznych wykorzystywana jest klawiatura i przyciski, natomiast przy przekształcaniu między systemami wykorzystywane jest pole „system converter input”

Przykłady użycia kalkulatora, obliczanie sumy, przekształcenia liczby w systemie ósemkowym na liczbę w systemie ósemkowym oraz dziesiętnym, czyszczenie ekranu, oraz usuwanie ostatniej cyfry.

Kalkulator oprócz historii posiada również pamięć, więc poprzednio wyliczona wartość może zostać uzyskana w następnych obliczeniach

Expression calculator for electronics

Output: 372.000000

System converter input: 0b111

1	2	3	CLEAR	BIN
4	5	6	CLEAR LAST	OCT
7	8	9	*	/
.	0	=	+	-
			HEX	DEC

History:

- 2+2=4.000000
- 555*2/3+2=372.000000

Expression calculator for electronics

Output: 372.000000+5

System converter input: 0b111

1	2	3	CLEAR	BIN
4	5	6	CLEAR LAST	OCT
7	8	9	*	/
.	0	=	+	-
			HEX	DEC

History:

- 2+2=4.000000
- 555*2/3+2=372.000000

Expression calculator for electronics

Output: 377.000000

System converter input: 0b111

1	2	3	CLEAR	BIN
4	5	6	CLEAR LAST	OCT
7	8	9	*	/
.	0	=	+	-
			HEX	DEC

History:

- 2+2=4.000000
- 555*2/3+2=372.000000
- 372.000000+5=377.000000

Przy próbie dzielenia przez zero z ekranu są usuwane dane, natomiast w historii występuje pozycja NaN – not a numer

Expression calculator for electronics

Output:

System converter input: 0b111

1	2	3	CLEAR	BIN
4	5	6	CLEAR LAST	OCT
7	8	9	*	/
.	0	=	+	-
			HEX	DEC

History:

- 2+2=4.000000
- 555*2/3+2=372.000000
- 372.000000+5=377.000000
- NaN

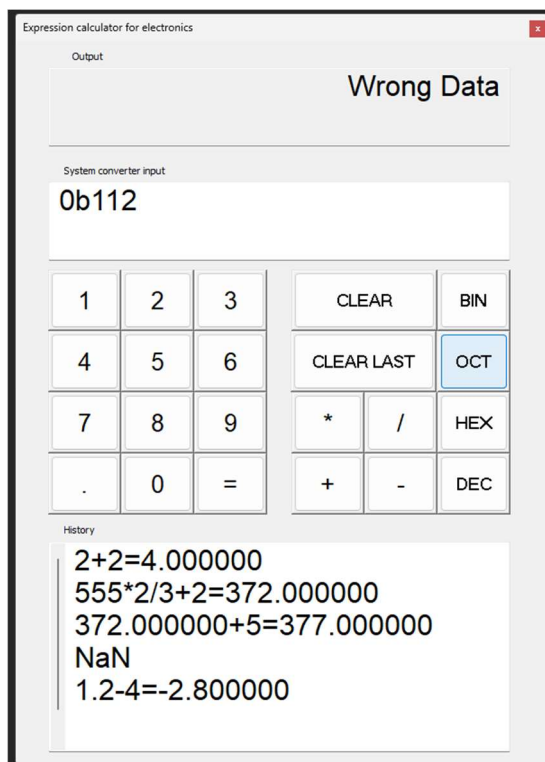
Umożliwia on również obliczenia na liczbach zmiennoprzecinkowych:

History:

- 2+2=4.000000
- 555*2/3+2=372.000000
- 372.000000+5=377.000000
- NaN
- 1.2-4=-2.800000

Przy próbie przekształcenia liczby która nie jest z podanego systemu liczbowego na ekranie pojawia się napis „Wrong Data”

8 Bibliografia

1. Cyganek B.: Programowanie w języku C++. Wprowadzenie dla inżynierów. PWN, 2023.
2. Dokumentacja MFC - <https://learn.microsoft.com/pl-pl/cpp/mfc/reference/mfc-classes?view=msvc-170>
3. Cpp0x - <https://cpp0x.pl/>
4. Stackoverflow - <https://stackoverflow.com/>
5. ChatGPT - <https://chat.openai.com/>